

Ambtelijk secretariaat
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

Aan: College van B&W van de gemeente Apeldoorn

T: 06 28 31 49 35
E: clienraden@apeldoorn.nl

CC: Jan Stuart

Datum: 13 april 2017
Uw brief d.d.:
Ons kenmerk: VWI-WMO 1704-02

Betreft: Ongevraagd advies n.a.v. bevindingen dialogen 'Achterstand van groepen op de arbeidsmarkt'

Geacht college,

Als adviesraden VWI en Wmo, verder aan te duiden als de adviesraden, hechten wij eraan u van een ongevraagd advies te voorzien met betrekking tot inwoners van Apeldoorn van niet Nederlandse etniciteit en de arbeidsmarkt.

Leden van de adviesraden zijn, in verband met o.a. de inburgering, in een gezamenlijke klankbordgroep Integratie betrokken bij activiteiten en overleg met onder andere de stichting Samenspraak, het allochtonennetwerk Transformatoren voor Begrip en de eenheid Jeugd, Zorg en Welzijn van de gemeente Apeldoorn. Samen met de stichting Samenspraak en het allochtonennetwerk zijn in juni en oktober 2016 een tweetal dialoogbijeenkomsten gehouden met merendeels inwoners van Apeldoorn van niet Nederlandse etniciteit. Bij deze dialogen kwamen verschillende knelpunten naar voren met betrekking tot het zoeken naar (en houden van) een plek op de arbeidsmarkt of een stageplaats.

Met medewerking van de gemeente Apeldoorn is op 31 januari 2017 een afsluitende dialoog gehouden in het souterrain van het stadhuis waarbij aan een vijftal tafels een dialoog is gevoerd over het onderwerp 'Achterstand van groepen op de arbeidsmarkt'. Aan deze tafels werd onder andere deelgenomen door werkgevers, stagebegeleiders, studenten (van niet-Nederlandse afkomst) en andere inwoners van Apeldoorn van niet Nederlandse etniciteit.

Een aantal zaken die tijdens de gevoerde dialogen naar voren kwamen willen wij u niet onthouden. Mogelijk zijn hierbij zaken te duiden die, in het zoeken en begeleiden naar een werk- of stageplek, meegenomen kunnen worden bij werkprocessen in onder andere het Werkplein Activerium.

Aan de verschillende dialoogtafels kwam onder andere naar voren:

- Bij alle dialoogtafels kwam als meest belangrijk naar voren de beheersing van de Nederlandse taal. (Taal = werk = integratie)
- Verwachtingspatroon bij werkzoekenden en werkgevers ligt soms ver uit elkaar.
- Door verschil in taal en cultuur ontstaat achterdocht en onbegrip.
- Er zijn veel zorgen over problemen op de arbeidsmarkt door 'arbeidsdiscriminatie', waarbij werd opgemerkt dat dit mee in de hand wordt gewerkt door onbekendheid bij stagebegeleiders en werkzoekenden.
- Een erg hoog verwachtingspatroon bij werkgevers
- Bij sollicitatieprocedures mist men vaak werknemers van 'buitenlandse afkomst' in de sollicitatiecommissies.
- Multicultureel management bij HRM opleidingen op HBO niveau is noodzakelijk.
- De lat ligt, bij het leren van de Nederlandse taal, soms erg hoog. Door enkele spellingfouten worden sollicitatiebrieven al 'opzij gelegd'.
- Kennelijk wordt gebruik gemaakt van 'geautomatiseerde uitsluiting'; een sollicitant kreeg binnen twee minuten een afwijzing retour op haar sollicitatie.

- De 'eer- en schaamtecultuur' bij allochtone medeburgers zorgt voor veel onbegrip. Kritische vragen dienen in de westerse cultuur tot het op gang brengen van leerprocessen. In de 'eer- en schaamtecultuur' van allochtone medeburgers is kritiek 'het begin van het einde'.
- Er worden casussen genoemd van 'sociale isolatie', wat voelt als discriminatie. De gespreksbegeleiders bij de dialoog herkennen dat als pestgedrag, waar de 'bijzondere' medewerker mikpunt van werd. (niet persé discriminatie, maar net zo lastig.)
- De medewerker van niet-westerse achtergrond heeft het gevoel twee keer zo goed te moeten presteren voor acceptatie. Een werkgever noemt dat: 'nu eenmaal je lot'.
- Een buitenlands klinkende naam kan al voldoende zijn voor afwijzing. Een adoptiekind met Nederlandse naam kreeg te horen: "Als ik geweten had dat je kleurling was, had ik je niet uitgenodigd".

Gezien alles wat aan de verschillende tafels naar voren kwam vervult het ons met zorg dat getalsmatig maar door een klein aantal mensen (inwoners van Apeldoorn met niet-Nederlandse etniciteit) aan de dialogen is meegedaan. Alle zorgen en moeiten die naar voren kwamen zouden derhalve gezien kunnen worden als 'het topje van de ijsberg'.

Naar aanleiding van hetgeen genoemd aan de dialoogtafels, willen wij u het volgende adviseren:

- Advies 1: (Meer) prioriteit aan beheersing Nederlandse taal. Meer bekendheid geven aan het gestelde in de Wet Taaleis. Tevens te bezien of het mogelijk is om integratie te bevorderen door taallessen (klassen) te koppelen aan de lessen (klassen) voor (Nederlandstalig) laaggeletterden. Dit om zo combinatieklassen te creëren waarbij Nederlanders en niet-Nederlanders met elkaar omgaan. De praktijk is nu dat men bij taallessen samen optrekt met anderen die ook geen Nederlands spreken.
- Advies 2: Meer aandacht voor 'bewustzijnsonderricht' voor mensen die hier uit het buitenland komen wonen. Wat zijn de opties voor je als je hier woont en leeft en een plek in de maatschappij wilt verwerven. Het (meer) onder de aandacht brengen dat er begrip en acceptatie dient te zijn voor bepaalde cultuurgebonden handelingen die onacceptabel zijn in onze samenleving, zoals vrouwenbesnijdenis, gedwongen huwelijk en eerwraak.
- Advies 3: Bij medewerkers van het Werkplein Activerium onder de aandacht brengen van zaken genoemd aan de dialoogtafels.
- Advies 4: Het initiatief te (laten) nemen om te komen tot een breed overlegplatform met inwoners van niet-Nederlandse etniciteit waarbij de deelnemers afkomstig zijn uit zoveel mogelijk bevolkingsgroepen zonder 'officieel' vertegenwoordiger te zijn van deze bevolkingsgroepen.
- Advies 5: In te zetten op (het initiëren en faciliteren) van dialogen (zoals die van 31 januari 2017) maar dan specifiek gericht op b.v. jongeren (jeugd). Vanuit alle geledingen van de deelnemers (werkgevers / werknemers / studenten / scholen) aan de dialoog op 31 januari 2017 werd aanbevolen meer soortgelijke dialogen (als deze) te faciliteren.

Ten slotte: De adviesraden wensen u veel wijsheid en succes en blijft graag betrokken bij activiteiten met betrekking tot de inburgering. Wij zijn graag bereid dit advies mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,

